

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

IV. Disputatur de duobus Praedictionum voluminibus, quae ab Ezechiele scripta fuisse tradit Josephus; & de Psalmo sextagesimo quarto, nomine Ezechielis, aliorumque inscripto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

PROPOSITIO IV.

221

virum occultari nobiscum sentiunt; & morem, modumque nostrum antiquitates sacras profane vetustatis spolis ditandi & decorandi exemplo suo comprobant. Nunc utri sagacius odorati sint; illine, cum Ezechielem, an nos, cum Molem in Zoroastre latere conjectavimus, æqui & attenti Lectoris esto arbitrium. Lineamenta enim Ezechieliis aliqua, at ipsum Mosis os, totumque corpus in eo haud dubie agnosceret.

III. Jam vero quod ad Prophetæ, qua Ezechieliis nomine inscripta est, *γνωστὸν εἰς Εζεκίηλον* & antiquitatem pertinet, ipse ex initio operis auctorem Ezechiel declarat, idque *ιω. scribitur Propheta*, genū suū, vaticiniorūque locum, ac tempus accurate indicans. *φέτια*; que Huic deinde fidem adstruit Daniel, qui quarto capite sic differit: *Magna arbor & fortis, & proceritas ejus contingens cælum: aspectus illius erat usque ad terminos universæ terra: folia ejus pulcherrima, & fructus ejus nimius, & esca univerorum in ea: subter eam habitat animalia & bestie, & in ramis ejus convertabantur volvures cæli, & ex ea vescebatur omnis caro.* Tum deinde: *Arborem quam vidisti sublimem atque robustam, cuius altitudine pennis pergit ad cælum, & aspectus illius in omnem terram, & rami ejus pulcherrimi, & fructus ejus nimius, & esca omnium in ea, subter eam habitantes bestie agri, & in ramis ejus commorantes aves cæli: tu es, Rex, qui magnificatus es, & invictus, & magnitudo tua crevit, & pervenit usque ad cælum, & potestas tua in terminos universæ terra.* Similis hæc arboris descriptio iti Ezechieliis ex tricesimo primo capite: *Ece Assur, quasi Cedrus in Libano, pulcher ramis, & frondibus nemorosus..... Cumque extendisset umbram suam, in ramis ejus fecerunt nidos omnia volatilia cæli, & sub frondibus ejus genuerunt omnes bestie salutum, & sub umbraculo ejus habitabat catus gentium plurimarum.* Hinc parem fere interpretationem accipere vīsa multis per somnum arbores, Astyagi, Xerxi, Maia Virgilii matri. Porro ne quis fallatur, dum nos falli putat, sciat caput hoc Ezechieliis tricesimum primum, ante ab Ezechiele fuisse scriptum, quam quartum operis sui Daniel lucubrasset. Illustre præterea, ad fidem Prophetæ Ezechieliis faciendam, testimonium Strachidæ, cum ait: *Ezechiel, qui vidit conspectum glorie, quam ostendit illi in curru Cherubim: nam commemoratus est inimicorum in imbre, benefacere illis qui offendunt rectas vias: respiciebat nempe ad initium Ezechieliis, ubi gloria Dei, & currus Cherubim describuntur: maxime vero ad ista è decimo capite: Et egressa est gloria Domini à limine Templi, & stetit super Cherubim, & elevavit Cherubim alas suas, exaltata sunt à terra cotam me, & illis egredientibus rotæ quoque subsecuta sunt.* Unde istud Platonis petutum esse recèt à Juffino notatum est: *οὐ μέμα ἡγεμὼν ἐν ὀνειροφόνῳ Κίρκῃ, ἀλλὰ πάλιν ἀρχὴν ἀπομένει.* Justin. Paræn. *Magnus sane imperator in cælo Juppiter, alatum currum agitans.* Respiciebat item Auctor Ecclesiastici ad hæc decimi tertii capituli Ezechieliis: *Propterea hoc dicit Dominus Deus: Et erumpere faciam spiritum tempestatum in indignatione mea, & imber inundans in furore meo erit, & lapides grandes in ira in consumptionem.* Reliqua ad tricesimum quartum, & tricesimum sextum cum sequenti pertinent. Ita quoque è libro tertio Regum: *3. Reg. 14. 9.* Operatus es mala super omnes qui fuerunt ante te, & fecisti tibi Deos alienos & conflatiles, ut me ad iracundiam provocares, me autem projecisti post corpus tuum: anno alludunt ad illa Ezechieliis: *Propterea hoc dicit Dominus Deus, Quia obliterata es mihi, & projecisti me post corpus tuum, tu quoque porta scelus tuum & fornicationes tuas?* Illud Zacharia: *Et erit in die illa, dicit Dominus exercituum: Disperdam nomina idolorum, & non memorabuntur ultra, germanum est hujus ex Ezechiele: Hec dicit Dominus Deus: Et disperdam simula- lacra, & cessare faciam idola de Memphis.*

IV. Porro non unum hoc, quod extat, Prophetiarum volumen edidisse fertur Ezechiel, sed alterum quoque, quod per Iudaorum socroram intercidisse retur Auctor *Disputatur de duobus Synopseos.* His Josephi verbis nititur ea sententia: *οὐ μόνον δὲ ὅντες ιερουςαλήματα τελεῖσθαι τοῦ θεοῦ, αὐτοὶ καὶ οἱ ωραῖοι ιερεῖς ιερούντος, ὃς πεποντεῖς τοὺς θεοὺς οἴβλα τοις θεοῖς κατείλαπεν.* Non solum autem Jeremias iste catibus hominum illa prædictis, sed & Propheta Ezechiel, qui primus libros duos de his conscriptis reliquit. Quæ aliter accipienda sunt, ac vulgo accipi solent; nec enim alterum Ezechieliis volumen interiisse existit Josephus; & de Psalmose xagesimo quarto, nominis ne Ezechieliis, aliiorumque inscripto. Profecto cum Pradus, & Villapandus, diligentissimi libri hujus Interpretes, explanationem inter se parti voluerint, ille triginta novem prioribus capitibus primum volumen, postrem novem constituisse alterum, quo Templi reparatio ac Urbis dimensio continentur. Profecto cum Pradus, & Villapandus, diligentissimi libri hujus Interpretes, explanationem inter se parti voluerint, ille triginta novem prioribus, hic reliqua exponenda suscepit; cum neutrum tamen ad verutam illam partitionem refexisse credam. Nempe ita res ferebat; nam prædictiones sunt quasi distinctæ penitus inter se & discrete. Psalmus præterea sexagesimus quartus, Davidis, Jeremiae, & Ezechieliis nomen præscriptum gerit: quod nimur ad Psalmorum Achan, in Sy- nops. Ioseph. Antiq. libr. 10. cap. 6.

Ec iij

P R O P O S I T I O I V.

222

Davidicorum formam à Jeremia compositum Ezechiel, ad quem fuerat missus; aliquibus fortassis adiectis, vel resectis, vel mutatis, ad præsentem rerum statum accommodaverit, & populo præcindendum dederit.

*Refelluntur
argumenta
Adversario-
rum.
Primum ar-
gumentum.
Tract. Theol.
cap. 1. & 11.*

Deut. 24. 16.

V. Sed nec immunis a male feriotorum hominum calumniis & cavillationibus fuit iste Liber: nam primam struit Theologo. Politicus argutator ex Thalmudico tractatu Sabbathi, in quo legitur, propter sententias alias Ezechieli, quæ Mosis effatis videntur repugnare, Rabbinos de expungendo ipsius Libro & rejiciendo consilia agitasse; ac fuisse facturos, absque Ananias quodam fuisse, qui discrepantias illas conciliaturum, nodosque omnes soluturum se recepit; ac re præsttit. Tum deinde horum repugnantium locorum specimen afferit, eumque qui capite Ezechieli decimo octavo habetur, quo negat futurum Deus, ut majorum dilecta immeriti nepotes huic, confert cum tricesimo quarto Exodi, & tricesimo secundo Jeremie, ubi Deus paternorum scelerum poenam a nepotibus ac pronepotibus expediturus esse dicitur. At hoc ipso argumento convellitur Deuteronomii γνωστός, quod huic Ezechieli doctrinæ consentit his verbis: *Non occidentur patres pro filiis, nec filii pro patribus, sed unusquisque pro peccato suo morietur:* convelluntur & Libri Regum ac Paralipomenon, quorum pars est doctrina. Otiosi hominis eset huc afferre que ad has sententias conciliandas Interpretes congesse. Paucis dicam, ob patrum noxas sæpe filios plechi poenis temporis: unde vetus illud:

De male quefitis non gaudet tertius heres:

æternis vero suppliciis sua quæcumque peccata luere. Præterea cum post expensam illam sententiarum pugnam ac discordiam, Ezechieli librum nihilominus in Canone retinendum censuerint Rabbini, eamque Ananias composuerit, vel inde cognoscitur, temere, ipsis Rabbiniis iudicibus, ac perperam facere, quisquis Librum hunc propterea censeat oppugnandum.

*Secundum
argumentum.*

V. I. Ac velut infirmitatis argumenti hujuscemodi prioris conscius idem Disputator, aliud ad elevandam Prophetæ Ezechieli auctoritatem excogitat, eamque majoris operis fragmentum esse quatuor rationibus probare fatigat, quarum prima haec est, Librum à coniunctione connexiva initium ducere. Altera ab his verbis petitur, que in fronte Libri apparent: *Et factum est in trigesimo anno,* unde concluditur Ezechielem res sibi à Deo superioribus quoque annis premonstratas commemorasse. Tertiam suppeditant ista tertii versus primi capituli verba: *Fuerat sæpe verbum Dei Ezechieli filio Buzi, Sacra-
doti, in terra Chaldeorum.* Postrema oritur ex Josepho, qui capite decimo libri decimi Antiquitatum, prædixisse Ezechiem narrat, futurum ut Sedecias Babylonem non videret, quod in eo libro Ezechieli, qui superest, nusquam reperitur; sed contra decimo septimo capite in Babyloniam ductum iri prænuntiat. Quarum rationum levitatem arguere facile est: nam que dicitur ex coniunctione connexiva libro Ezechieli præfixa, eadem libris Josue, & Ruth, & primo Regum, & Jonæ, & primo Machabæorum premissa est, neque semper copulam significat, sed sæpe ab Ebræis, vel ornatus adhibetur gratia, vel alii de cauſis quas afferunt Grammatici. Alteram confutat verborum, quæ opponit Adversarius, legitima interpretatio: ea autem ex Jonathane & R. Davide Kimchi petenda est; ille quippe tricesimum hunc annum numerandum esse ait ab eo tempore, quo Helcas summus Ebræorum Pontifex liberum Legis inventus in domo Sanctuarie, anno nempe Josue decimo octavo; David autem Kimchi hoc tempore aetum fuisse annum Jubileum docet. Quibus characteribus insignitus ille annus, quidam fuit cardo temporis, unde consequentes annos Ezechiel numeravit. Tertia vero falso innixa fundamento sponte corruit: nam versu tertio, ita in Ebraicis concepto: לְהַיָּה בְּדֶרֶךְ יְהוָה, dictiones istar, multis vicibus, hoc est sæpe, nusquam apparent, neque Interpretates agnoscunt. Denique quod ex Josepho prodit argumentum, futile est: nam quæcumque vaticinatus est Ezechiel, in literas relata non sunt; neque quidquid unquam retulit in literas, hoc quod habemus Volumine continetur. Itaque prædictio illa ad Sedeciam pertinens, vel voce tantum prolatæ est, & per nuntios Sedeciae significata, vel per epistolam ab Ezechieli missa; minime vero in Librum vaticiniorum relata. Quod autem addit Theologo-Politicus Doctor, contrarium haberi decimo septimo Ezechieli capite, in eo stolidè hallucinatur; nam Sedeciam non visurum esse Babylonem, minime alteri huic vaticinio repugnat, Sedeciam ductum iri Babylonem: postquam enim oculis privatus est Sedecias, ductus est Babylonem; itaque Babylonem non vidit, & tamen Babylonem deportatus est. Atque id Sedeciam ipsum jam ante fefellerit scribit Josephus: cum libr. 10, cap. 10. enim futurum asleveraret Jeremias, ut captivus Babylonem duceretur, negaret vero Ezechiel visurum hunc Babylonem; repugnantes, ideoque vanas & incertas esse vaticinationes Sedecias ratus est, quas consentientes ac verissimas esse eventus comprobavit.

*Joseph. Antiq.
libr. 10, cap. 10.*